

Ameríka

Heimsálfurnar

- Ameríka skiptist í 2 heimsálfur
  - Norður-Ameríka og Suður-Ameríka
  - heimsálfumörkin liggja við Panamaskurðin
- Stundum er talað um rómönsku Ameríku (latin America)
  - þá er átt við öll lönd sunnan Bandaríkjanna
  - þar eru flestir portúgölsku- eða spænskumælandi

Fjallagarðar

- Meðfram allri vesturströnd Ameríku liggur Cordillerafjöllgarðurinn
- Honum er síðan skipt niður í fleiri fjallgarða
- Í Suður-Ameríku eru: Andesfjöll
- Í Norður-Ameríku eru: Klettafjöll (Rocky Mountains, Strandfjöll (Coast Range) og Fossafjöll (Cascade Range)
  - hæstu tindar jarðar fyrir utan Himalajafjöll
  - fjöllin verða til vegna fellingamynda, þ.e.a.s. tvæ jarðplötur mæta hvor annarri og önnur klessist upp

Loftslag og gróður

- Kuldabeltið og freðmýri: Nyrst í Kanda og Alaska. Nær mun sunnar en í Evrópu vegna Labrodorstraumsins
- Næstum því restin af Kanda og BNA lendir í tempraða beltinu nyrðra
- Syðsti hluti Norður-Ameríku er í heittemparða beltinu nyrðra, eyðimörk (BNA og Mexíkó)
- Mið-Ameríka og norðurhluti Suður-Ameríku er í hitabeltinu og þar eru miklir regnskógar
- Miðhluti Suður-Ameríku er í heittempaðabeltinu syðra, eyðimörk
- Suðurhluti Suður-Ameríku er í tempraða beltinu syðra

Amosonfljót

- Breiðasta, vatnsmesta og jafnvel lengsta fljót í heimi
  - yfir 6000 km langt, skilar 20% af öllu vatni sem rennur til sjávar og getur verið um 4-6 km breitt
  - upptök fljótsins eru í Andesfjöllum
- Regnskógurinn milljóna ára gamall en það er sífelld verið að höggva hann

Íbúar

- 2 frumbyggjar í Ameríku
  - þ.e.a.s. fólk sem var til staðar áður en Evrópubúar uppgötvuðu Ameríku
  - Á heimskautssæðinu búa inúítar
    - ekki eskimóar, eskimói er niðrandi orð líkt og n-orðið
  - indíánar dreifðir um alla Ameríku en hafa þurft að flýja hvíta manninn
  - mestísar eru kynblendingar inídána og hvíta mannsins

Íbúar Ameríku

- Um 900 milljónir búa í Ameríku
- Flestir eiga ættir sínar að rekja til innflytjenda
  - fyrst komu Spánverjar, Englendingar og Frakkar
  - næst komu Norðurlandabúar, Þjóðverjar og Írar
  - síðan íbúar Suður- og Austur-Evrópu
  - blökkumenn voru fluttir til landins sem þrælur